

Tisdagen den 18 november samlades ett 30-tal personer i Lycksele för att delta i temadagen FRITID – UNGDOMAR – MÖTESPLATSER. Temadagen genomfördes inom ramen för Regionförbundets projekt Pilotregion Västerbotten. Målgruppen var politiker och tjänstemän som har ansvar för den öppna fritidsverksamheten som riktar sig till unga över 13 år. Tio av länets kommuner fanns representerade och det var en jämn fördelning mellan politiker och tjänstemän.

På förmiddagen höll Gerhard Holmgren från Ungdomsstyrelsen ett seminarium om fritidens och mötesplatsers betydelse för unga. Han inledde med att berätta om Ungdomsstyrelsens verksamhet och om satsningen på förebyggande och främjande ungdomsverksamhet som har pågått 2006-2008. Projekten *Kompetens- och kvalitetsutvecklingsinsatser i Västerbottens län* samt *Pilotregion Västerbotten* är två projekt som finansierats med medel från satsningen.

Den öppna fritidsverksamheten och mötesplatser för unga har potential att vara en framgångsrik arena för ungdomsverksamheten i kommunerna. Det kan vara en arena där ungas intressen och behovs tillgodoses. Det är också en plats där unga kan träffa sina vänner och vuxna som inte är lärare eller föräldrar och det leder till möten som främjar den sociala utvecklingen. För att verksamheten ska bli framgångsrik behöver kommunen fundera på vissa frågor så att resurserna satsas på rätt verksamhet.

- *Vilken är målgruppen?* Är det alla ungdomar eller är det utsatta ungdomar och så kallade riskungdomar?

- *Vilken åldersgrupp är verksamheten till för?* 13-16 år eller 15-25 år eller hela åldersspannet? Olika åldrar ställer olika krav på verksamheten.

- *Vem ska driva verksamheten?* Kommunen eller det civila samhället?

- *Inriktning, vad är syftet med verksamheten?* Vad vill man uppnå med den? Är det öppen verksamhet eller grupp verksamhet som är i fokus?

- *Ledarna, vilken kompetens ska personalen ha och vilka tjänster krävs?* Utbildad personal med heltidstjänster ger andra förutsättningar för verksamheten än utbildade ledare som endast är timanställda.

Gerhard lyfte också fram att det krävs en tydlig koppling mellan uppdragsgivare, enhet och brukare. Uppdragsgivaren bestämmer målen för verksamheten och enheten beskriver hur de har tänkt arbeta för att nå målen. Enheten ska också kontinuerligt följa upp och utvärdera arbetet. På enhetsnivån sker dialogen med brukarna det vill säga ungdomarna för att ge dem möjlighet att påverka verksamhetens innehåll. Mer om detta finns att läsa i [Systematiskt kvalitetsarbetet i öppen ungdomsverksamhet](#).

Avslutningsvis redovisades några utvecklingsområden som har identifierats i antologin [Mötesplatser för unga – aktörer, vägvalen och politiken](#). Det behövs generellt en utveckling av verksamhetens mål, uppdrag och uppföljning när det gäller mötesplatser för unga. Det behövs mer kunskap om nya mötesplatser eftersom verksamheten har blivit bredare än den var tidigare. Det finns också flera professioner som arbetar med ungas fritid idag och det behövs kunskap om olika professioners yrkesroller. Ungdomstiden har förlängts och det saknas kunskap kring äldre ungdomars behov och intressen. Slutligen behövs det mer forskning och utveckling av det främjande arbetssättet som är kännetecknade för den öppna fritidsverksamheten.

Efter lunch fortsatte Thomas Sass från Nacka kommun. Nackanätverket är ett samarbete mellan sex mellanstora kommuner (Nacka, Jönköping, Tyresö, Mjölby, Haninge och Gotland). Nätverksarbetet startade 1999 då man kände ett behov av erfarenhetsutbyte inom

den öppna fritidsgårdsverksamheten och ville hitta likvärdiga kommuner att jämföra sin verksamhet med. Nätverket har under åren arbetat med att definiera verksamheten. Man har också arbetat med kvalitetssäkring och utveckling av metoder för att mäta och följa upp verksamheten. Under 2006-2008 har Nackanätverket fått projektmedel från Ungdomsstyrelsen som har resulterat i skriften [Nacka nätverket Om planering, uppföljning och kvalitetsarbete inom fritidsgårdsverksamheten.](#)

Thomas poängterade under seminariet att detta är metoder och definitioner som gäller för de sex kommuner som är med i Nacka nätverket och att det kanske inte går att kopiera direkt till andra kommuner. Men man har identifierat några framgångsfaktorer som är mer generella. Det krävs tydliga uppdrag och mål från uppdragsgivaren. Verksamheten bör vara politiskt förankrad. Det ska finnas policydokument i grunden. Man ska arbeta med kontinuerlig och systematisk uppföljning och redovisning. Verksamheten ska marknadsföras och ska ingå i olika nätverksarbete. Personalen ska ha förutsättningar att uppnå målen.

Det är viktigt för den öppna fritidsverksamheten att kunna presentera vilka effekter arbetet har och hur man arbetar för att uppnå målen. Den är en väldigt liten del av kommunens verksamhet och en frivillig verksamhet vilket gör att man ständigt måste påvisa nyttan för att motivera att det ska satsas resurser på den. För små kommuner kan ett nätverk över kommungränser bli en viktig aktör i utvecklingsarbetet och ett tillfälle för att utbyta erfarenheter.

Denna temadag var den första aktivitet som riktats till målgruppen politiker och tjänstemän. Bakgrunden har varit de kommunbesök och diskussioner projektledaren har haft med politiker och tjänstemän tidigare i år.

Under 2009 kommer liknande temadagar att ordnas och förhoppningen är att länets politiker ska medverka på dessa dagar för att få inspiration och erfarenhetsutbyte kring frågor som berör ungas fritid och mötesplatser.